

Per Olsskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen:

förskoleklass, åk1-6 samt fritidshem Läsåret: 2021/22

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleklass, åk1-6 samt fritidshem

Ansvariga för planen

Kerstin Bergström-Bylund, rektor

Erik Eriksson, idrottslärare

Susanne Andersson, resursassistent

Ida Pihlgren, skolkurator

Christina Ålind, socialpedagog

Ingmari Nordström, fritidspedagog

Vår vision

Alla elever är trygga i skolan och på fritidshemmet. Det råder nolltolerans vad gäller diskriminering och kränkningar i alla slags former

Planen gäller från

2021-06-23

Planen gäller till

2022-06-23

Läsår

2021/2022

Elevernas delaktighet

Klassråd, Elevråd, Enkäter, Sociala rapporter utifrån trivsel, mående, och klassrumsklimat. Kartläggning av skolmiljön

Vårdnadshavarnas delaktighet

Föräldramöten, IUP samtal, Föräldraråd

Personalens delaktighet

Personalen ansvarar för att genomföra sociala enkäten i sin elevgrupp.

Personalen arbetar förebyggande i vardagsarbetet med eleverna och tar tag i situationer som uppstår som inte är förenliga med skolans värdegrund. Personal skall på ett tydligt sätt markera vid oacceptabelt beteende.

Ex. Skojbråk, olämpligt språkbruk, att man skrattar åt någon i klassrummet som skall prata eller svarar fel, lyssnar inte aktivt när någon skall presentera ett arbete.

Förankring av planen

Aktualiseras vid terminsstart för personal, och elever.

Ska presenteras av lärare på föräldramöten.

Planen finns tillgänglig på skolans hemsida och Infomentor

Planen utvärderas i slutet av varje läsår.

Beskriv hur planen utvärderas

Trygghetsteam har gått igenom resultaten av genomförda elevenkäter och elevernas kartläggning av sin skolmiljö samt sociala rapporter. Samtliga incidentrapporter och kränkingsärenden har även de varit en del av utvärderingen. Resultaten av dessa har analyserats.

Delaktiga i utvärderingen

Elever, trygghetsteam samt skolledning.

Resultat av utvärderingen

Planen sammanvägs och utgör underlag för den reviderade planen läsåret 21/22

Årets plan ska utvärderas senast

2022-06-10

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Planen revideras utifrån de resultat som sammanställs vid enkäter, elevernas kartläggning, sociala rapporter, incidentrapporter samt kränkingsärenden m.m.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor och Trygghetsteam

Främjande insatser

Skolan ska arbeta förebyggande för att motverka kränkande behandling utifrån samtliga diskrimineringsgrunder

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Per Olsskolan har utarbetat ett värdegrundsdokument utifrån Fagersta kommuns värdegrundsord STAR Samarbete, Trygghet, Ansvar, Respekt. Till STAR har Per Olsskolan lagt till K- som står för kunskaper. Per Olsskolans värdegrund definieras därmed med begreppet STARK.

Nolltolerans mot kränkande behandling i alla former

Insatser

Förmåga att skapa förtroendefulla relationer mellan lärare och elever

Fortlöpande dialog i elevgrupper och trygghetsteam

Lågaffektivt bemötande

Per Ols värdegrundsvecka vid läsårsstart

Loppis med gemensamt mål för insamling av medel

Aktiva rastvärdar

Elevenkäter

Klassråd, Elevråd och sociala rapporter regelbundet återkommande

Strukturerade rastaktiviteter

Hälsosamtal

Ansvarig

Trygghetsteam - alla på skolan och fritidshemmet

Pågående arbete under läsåret

Skolan och fritidshemmet ska främja likabehandling oavsett kön

Områden som berörs av insatsen

Kön

Mål och uppföljning

Alla elever på skolan ska ges samma möjligheter att utveckla förmågor och intressen oberoende av sitt kön.

Insats

Alla på skolan och fritidshemmet ska arbeta för att elever oberoende av kön ska våga välja aktiviteter utanför det könsstereotypa.

Ansvarig

Alla som arbetar på skolan och fritidshemmet

Pågående arbete under läsåret

Skolan och fritidshemmet ska främja likabehandling oavsett religion eller annan trosuppfattning

Områden som berörs av insatsen

Religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning

Ingen på skolan ska vara utsatt för kränkning eller diskriminering beroende av religion eller annan trosuppfattning

Insats

Eleverna ska ges kunskap om våra olika kulturer, traditioner, och religioner för att få och visa förståelse.

Ansvarig

Alla som arbetar på skolan och fritidshemmet

Pågående arbete under läsåret

Skolan och fritidshemmet ska främja likabehandling oavsett funktionsvariation på skolan och fritidshemmet

Områden som berörs av insatsen

Funktionsvariation

Mål och uppföljning

Ingen som har funktionsvariation i någon form ska kränkas eller diskrimineras.

Insats

Skolmiljön och undervisningen måste anpassas för att alla elever ska kunna delta utifrån sina förutsättningar.

Eleverna ska i undervisningen ges kunskap om olika typer av funktionsvariationer.

Eleverna ska i undervisningen ges förutsättningar att delta på lika villkor.

Ansvarig

Alla på skolan och fritidshemmet

Pågående arbete under läsåret

Skolan och fritidshemmet ska främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet

Områden som berörs av insatsen

Etnisk tillhörighet

Mål och uppföljning

Ingen på skolan eller fritidshemmet ska kränkas eller diskrimineras beroende på sin etniska tillhörighet

Insats

Skolan och fritidshemmet ska ge eleverna kunskap och förståelse för att vi är olika.

Ansvarig

Alla som arbetar på skolan och fritidshemmet

Pågående arbete under läsåret

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Sociala rapporter genomförs i alla elevgrupper återkommande, 8-9 gånger/läsår då samtliga elever ges möjlighet att uttrycka hur de upplever trivsel, studiero, trygghet och kamratskap i sin skolmiljö.

Trivsel och studiero är en stående punkt på klassråd och elevråd.

Eleverna kartlägger sin skolmiljö en gång per läsår för att identifiera vilka ställen som upplevs otrygga.

Elevenkäter genomförs

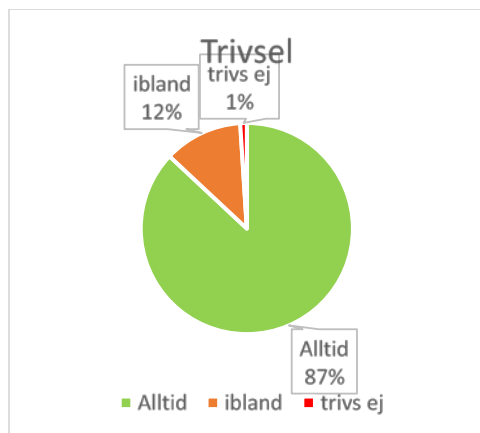
Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna är delaktiga i kartläggning av sin skolmiljö genom att svara på enkäter, och genom att individuellt markera på en karta var på skolan, inom och utomhus ev. otrygga platser. Därefter följs resultatet upp i trygghetsteamet med ev. åtgärder för förbättringar.

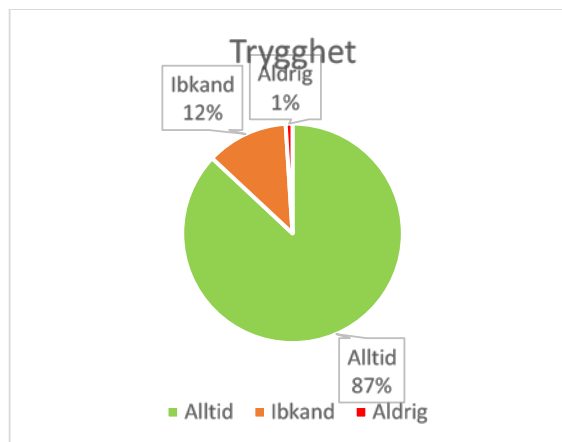
Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen kommer att genomföra ytterligare kartläggningar i sina elevgrupper under läsåret. Trygghetsteamet sammanställer resultatet av sociala rapporterna samt kartläggning av skolmiljön för hela skolan (samtliga elevgrupper) samt ger förslag till åtgärder inför kommande läsår.

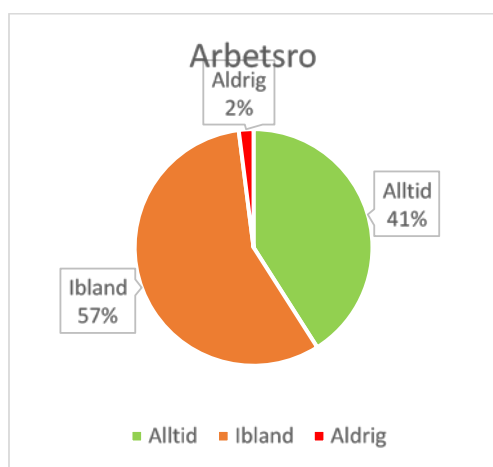
Sammanställning av sociala rapporten vårterminen 2021

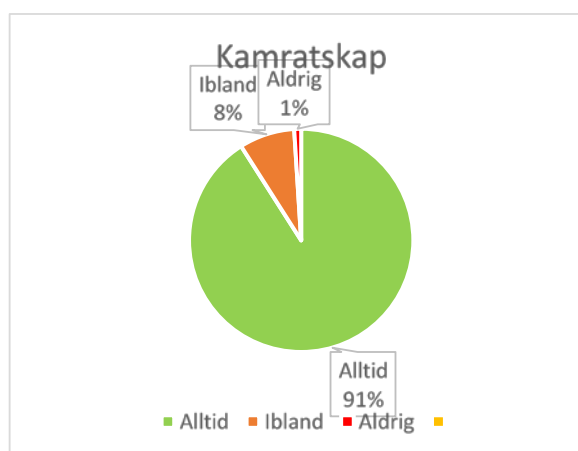
På frågan trivsel har 269 elever svarat att de trivs, 38 både trivs och trivs inte, 2 elever har svarat att de inte trivs.

På fråga om eleverna känner sig trygga har 270 svarat att de är trygga, 37 har svarat att de är både trygga och otrygga, 2 elever känner sig inte trygga

127 elever har svarat att de upplever arbetsro, 177 elever har svarat att det är arbetsro ibland, 5 elever har svarat att de aldrig upplever arbetsro

På frågan om man har kamrater i klassen har 282 svarat att de alltid har kamrater, 24 st har svarat att de har kamrater ibland och 3 att de ej har kamrater i klassen. Det finns dock ingen elev som svarat att de aldrig har kamrater om man även räknar med om kamrater finns på skolan, denna fråga gäller bara i klassen.

Resultat och analys

I de elevenkäter som genomförts läsåret 2020/2021 har de flesta eleverna uppgett att de trivs samt känner sig trygga på skolan. De allra flesta anser att de har någon att vara med på rasterna. En betydande andel av eleverna anser att de vill ha mer lugn och ro i klassrummet för att kunna arbeta ostört.

På grund av Covid-19 genomfördes inte sociala rapporterna i samma utsträckning under läsåret såsom tidigare år. Lärarna har dock haft dialog med sina elever kring områdena mående, trygghet, arbetsro och kamratskap ändå (utan att det dokumenterats i sociala rapporter) samt att det i vissa fall även genomförts dialog med eleverna kring den rådande situationen med Covid-19 då det skapat oro och många tankar hos vissa elever.

Årets resultat visar på en marginell ökning av trivsel och trygghet på 2%. Detta resultat är dock inte statistiskt säkerställt då antalet elever som svarat har varit något lägre än normalt på grund av frånvaro kopplat till Covid-19.

Precis som förra årets sammanställning är det ett flertal elever som inte upplever arbetsro, detta är något som lärarna dagligen arbetar aktivt med i klasserna. Definitionen av arbetsro som vissa elever har vid samtal är att det skall vara helt tyst, vilket inte är möjligt vid till exempel gruppdiskussioner.

Viktiga faktorer att väga in när man tittar på resultatet:

- eleverna kanske inte har svarat såsom de egentligen känner (en känd konsekvens som kan uppstå i enkäter/frågeställningar som innebär att personer svarar med socialt önskvärda svar istället)
- att precis den dag som eleven svarar på enkäten kanske något har hänt som påverkar svaren drastiskt. Eleven svarar kanske då utifrån aktuella dagen istället för känslan överlag inför exempelvis trivseln.
- att samtliga elever på skolan inte svarat på samtliga rapporter, det finns varje månad ett visst bortfall pga sjukdom, ledighet, frånvaro av olika slag osv. Exempelvis har situationen kring Covid-19 inneburit ett visst bortfall av svar detta år.

Olika former av åtgärder som satts in under läsåret när elever i de sociala rapporterna svarat att de inte känner sig helt trygga, inte trivs, inte har kamrater och/eller inte känner arbetsro:

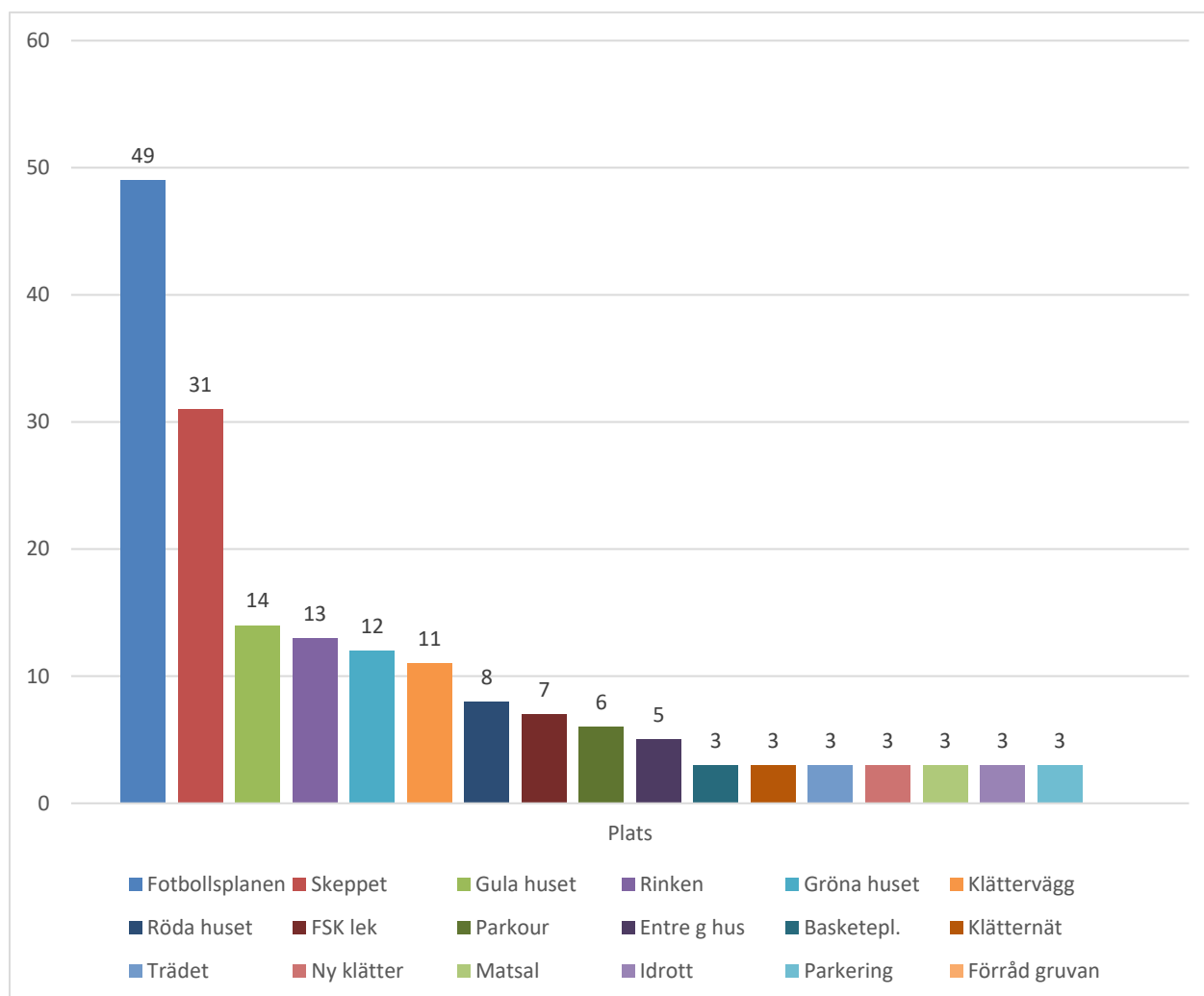
- Enskilda samtal med berörd elev (lärare-elev) för att få veta bakgrunden till varför eleven känner som den känner (svaret såsom den gjort i rapporten).
- Samtal med vårdnadshavare i de fall det behövts, delvis för att få deras bild men även för att kunna ge en bild till föräldrarna hur eleven uttryckt att den upplever sin skolmiljö just nu.
- Gruppdiskussioner kring arbetsro, olika regler som man beslutat inom klassens ram, dvs aktivt diskuterat och gemensamt arbetat på att forma sin arbetsro, se sin del och ansvar i den.
- Andra typer av insatser: ändring av placering i klassrum för eleven eller andra

anpassningar, att man som vuxen hjälper eleven reda ut en konflikt, att man ser till att hjälpa eleven in i lek/få kompis att vara med på rasten.

- Inkoppling av skolans trygghetsteam i det fall det rör sig om upprepade kränkningar (kränkingsärende upprättas alltid).
- Kontakt med delar av elevhälsan för stöd till elever.

Kartläggning skolmiljö

Samtliga elever i varje klass har på en karta visat på platser som de känner sig otrygga, sedan har lärarna sammanställt detta på ett dokument, som sedan trygghetsteamet har sammanställt. På sammanställningen ser man vilka platser som elever pekat ut, samt i vissa fall har eleverna uppgett vad det är som gör att de känner en otrygghet. Eleverna har under kartläggningen även möjlighet att uttrycka kommentarer och önskemål kopplat till sin skolmiljö.

Fotbollsplanen, 49 st: Saknas ofta rastvärdar, många elever pratar otrevligt, tex. nedsättande kommentarer och svordomar. Vissa elever är rädda att få bollen på sig. Man kan få kommentarer om man missar bollen. Det blir bråk ibland, då regler ifrågasätts. Eleverna hör ej när det visslas in. Eleverna vill ha staket runt planen så bollen ej åker ut.

Lekplatsen vid skeppet, 31 st: För få rastvärdar, eleverna hör inte när det ringer in. Det blir ofta bråk om kinagungan.

Gul gård, 14 st: Yngre elever är rädda för äldre elever. Elever upplever att andra "tittar snett" och elakt. Eleverna hör inte när det visslas in om man är vid basketkorgen.

Rinken, 13 st: Eleverna upplever att det ofta blir bråk, vilket gör att man väljer att ej gå dit. Det är en liten plan och man är rädd att få bollen på sig.

Grön gård, 12 st: Eleverna är rädda att få bollar på sig när man går förbi åk 4, som spelar fotboll på skolgården. Rörigt med mycket folk som leker och spelar boll. Ibland bråk mellan tjejer och killar. Yngre elever är rädda för äldre elever.

Klättervägg, 11 st: Hög och läskig, rädsla för att ramla ner, eller att inte komma ner. Används sparsamt.

Röd gård, 8 st: Känns otryggt då det ofta är mycket elever ute samtidigt. Detta på grund av att årskurs 1-3 finns i samma hus och har gemensam rast.

Lekparken vid FSK, 7 st: Eleverna säger att de ej hör när det visslas in, saknas ofta rastvärdar.

Parkourställning, 6 st: Rädd att ramla om det ej finns rastvärdar nära.

Entre G hus, 5 st: Det samlas många elever utanför, då de väntar på att bli insläppta till lektion. Några elever upplever otrygghet när man skall passera.

Basketplanen, 3 st:

Klätterställning (Nät), 3 st: Rädd att ramla

Ängen, 3 st: Bråk vid trädet

Nya klätterställningen, 3 st: Finns ej rastvärdar.

Matsal, 3 st: Rädd att bli inlåst på toalett

Idrott utanför, 3 st: Hör ej när det visslas in

Parkering, 3 st:

Förråd gruvan, 3 st:

Analys:

Den individuella kartläggningen av skolmiljön 2021/2022 visar att det finns platser där eleverna känner sig mer eller mindre otrygga.

Det område på skolan som, likt förra året, är den plats som eleverna upplever som otryggast är fotbollsplanen under rasttid. Fotbollsplanen är även den plats på skolan där väldigt många elever samlas, då det är en populär aktivitet. Förra året sattes extra personal in som en åtgärd utifrån vad eleverna svarat. Då det fortfarande är den plats som upplevs som otryggast bör ytterligare åtgärder sättas in. Nya områden av lekredskap har byggts på skolan och därmed finns alltså fler platser där eleverna kan befinna sig. Utökning av antalet rastvärdar är en av åtgärderna som bör diskuteras, likaså diskussion kring rörelsemönstret när man är rastvärd, dvs. att man måste cirkulera då skolområdet är geografiskt svårt att täcka upp.

Till skillnad från förra årets kartläggning är det inte någon elev detta år som uppgett att de känner sig otrygga i omklädningsrummen på idrotten. Innevarnande läsår har huvuddelen av idrottslektionerna förlagts utomhus eller inomhus utan ombyte pga. situationen med Covid-19.

Skolgårdarna är ett område som flera elever lyft som otrygga, det handlar främst om att eleverna har uppgett att det är läskigt med äldre elever. Även att man är rädd att få en boll på sig, eller är rädd att bli påkörd av andra elever som åker sparkcykel. Några har även sagt att de är rädda för att det kör bilar på skolgårdarna. (Ex. olika transporter, NVK)

Åtgärder för att trygga eleverna

Förmiddagsrasten är uppdelad så att åk 1-3 har rast samtidigt och sedan åk 4-6 samtidigt. Nytt från hösten -21 är att mattiderna fördelas årskursvis, och på lilla och stora matsalen, vilket gör att det inte blir lika stor blandning av elever åldersmässigt på lunchrasten.

Återkommande rastaktiviteter och en fungerande lekkiosk där eleverna är delaktiga med lekredskap som eleverna får låna.

Vi inför begreppet trygghetsvärd (istället för tidigare rastvärd). Syftet med detta är att trygghetsvärden skall ha ökat fokus på trygghet och trivsel.

Rastschema för trygghetsvärdar med fast placering för fotbollsplan och lekkiosk har upprättats. Ytterligare trygghetsvärdar cirkulerar varje rast över skolgården.

Nya förhållningsregler för fotbollsplanen ska förankras i personal och elevgrupperna vid läsårsstart. (*bilaga 1*)

Nya rutiner och förhållningssätt för trygghetsvärdar och elever förankras i personal och elevgrupp vid läsårsstart. (*bilaga 2*)

Trygghetsteamet har för avsikt att införa ett faddersystem för att elever i olika årskurser skall lära känna varandra.

Tryggheten och trivsel följs upp återkommande på klassråd och elevråd

Förebyggande åtgärder

Motverka alla former av kränkning och diskriminering

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning och Funktionsnedsättning

Mål och uppföljning

Ingen på skolan eller fritidshemmet ska utsättas för kränkningar eller diskriminering av något slag.

Detta följs upp regelbundet återkommande i den sociala rapporten

Åtgärd

Trygghetsteamet har reviderat skolans värdegrundsdokument, trivselregler och förhållningssätt för rastvärdskap. Vi arbetar efter upplägget ramlektion på skolan för att ge en ökad struktur på lektionerna vilket ska bidra till ökad tydlighet och förbättrad studiero.

Motivera åtgärd

Vi har reviderat och förtydligat vilken värdegrund som skolan arbetar utifrån (se bilaga 3.) samt vilket ansvar varje elev och personal har för att vi ska ha en god skolmiljö där diskriminering och kränkningar inte förekommer.

Ansvarig

Trygghetsteam – alla på skolan.

Pågående arbete under läsåret.

Rutiner för akuta situationer

Policy

Det råder nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling i vår skola.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Alla signaler från elever, föräldrar, personal om att någon trakasseras eller kränks tas på allvar.

Trygghetsvärdar med god uppsikt över alla platser där eleverna befinner sig på lektionsfri tid.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Elev kan alltid välja att vända sig till en personal som de har särskilt förtroende för.

Trygghetsteamet kan alltid kontaktas:

Ida Pihlgren, skolkurator

Adam Johansson, elevassistent

Erik Eriksson, idrottslärare

Tina Ålind, socialpedagog

Anna Lindberg, Skolsköterska

Ingmari Nordström, fritidspedagog

Kerstin Bergström-Bylund, rektor

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Vid misstanke om någon form av kränkning eller diskriminering ska personal dokumentera det man fått vetskap om. Klasslärare informeras. Klasslärare eller annan ansvarig pedagog ev. i samråd med en kollega gör en bedömning om händelsen är en fråga om diskriminering, trakasseri eller annan akut kränkning. Berörda föräldrar informeras. Rektor informeras.

1) **Om det är diskriminering, trakasseri eller upprepade kränkningar** utses en eller två personer av trygghetsteamet som samtalar med den som blivit utsatt och den/de som utsätter.

2) Samtalen dokumenteras. Originaldokumentationen arkiveras av ansvarig person.

3) Vid behov upprättas Åtgärdsprogram, efter beslut av rektor.

Arbetslag, berörda lärare, rektor, EHT, föräldrar informeras av trygghetsteamet. Rektor informerar och delger huvudman.

1) **Om det är en akut händelse eller annan kränkning** utreder klasslärare/annan pedagog det som hänt och genomför enskilda samtal med de berörda eleverna.

2) Samtalen dokumenteras. Originaldokumentationen arkiveras i arkivet av ansvarig person.

- 3) Föräldrarna kontaktas och vid behov skrivs Åtgärdsprogram, efter beslut av rektor
- 4) Datum för uppföljning bestäms
- 5) Trygghetsteamet informeras
- 6) Rektor informerar huvudman.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Rektor ansvarar för utredning och dokumentation

Rektor informerar huvudman.

Rutiner för uppföljning

Uppföljningar ska genomföras med alla berörda

Trygghetsteam och rektor ansvarar

Rutiner för dokumentation

Alla samtal och kontakter mellan berörda parter ska dokumenteras.

Alla åtgärder ska dokumenteras

Ansvarsförhållande

Rektor och Trygghetsteam informerar personalen om rutinerna för akuta åtgärder.

Personalen informerar vårdnadshavare och elever om hur vi i skolan agerar när vi får vetskap om att någon form av kränkning eller diskriminering eller annan akut händelse ägt rum.

Begrepp:

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

- Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom "pucko" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.
- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder:

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet "Det är för hårt arbete för en tjej". [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala". Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratoren på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratoren ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]
- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att "Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa". [trakasserier]
- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen
- "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsvariation

Med funktionsvariation menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar "Din pappa är jävla CP." [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!" [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne "äckliga lebb". [trakasserier]

- Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam.
- James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen. Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]

Kerstin Bergström- Bylund
Rektor

Tryggheteamet

Per Olsskolans Värdegrund

När människor ska umgås med varandra på ett välfungerande sätt behövs några grundläggande normer och värderingar att förhålla sig till.

På Per Olsskolan så utgår vi ifrån Fagersta kommuns värdegrundsord **STAR**- Samarbete, Trygghet, Ansvar, och Respekt. Vi har i trygghetsteamet valt att lägga till ett **K**, för kunskap vilket är skolans huvuduppdrag. **STARK**

Samarbete

På Per Olsskolan samarbetar vi med alla, uppmuntrar och hjälper varandra och ser till att alla får vara med!

Trygghet

Som elev på Per Olsskolan har Du rätt att vara trygg och trivas. Skolan agerar mot alla former av trakasserier, mobbing, våld och utanförskap.

Ansvar

På Per Olsskolan tar vi ansvar för allt vi gör, vårt skolarbetet, våra saker, vår skola och för hur vi är mot varandra.

Respekt

På Per Olsskolan respekterar vi varandra genom att lyssnar på varandras åsikter, bryr oss om varandra och hjälper varandra istället för att störa och förstöra för varandra. Vi använder ett vårdat språk.

Kunskap

På Per Olsskolan är det tydligt vad som förväntas av dig på lektionen och vad målet med lektionen är. Du ges stöd och utmaningar i undervisningen utifrån dina förutsättningar.

